

frygte. Jeg skal nævne nogle Tal angaaende denne Arbejdergruppes Arbejdsløshed: Murersvendene nu 4,300, den 28. November i Fjor var der kun henimod 1,200, Murerarbejdsmændene den 18. Januar 1,523, den 28. November i Fjor 522, Hustømrerne 1,978 nu, 596 28. November, Snedkere 986 nu, 336 da, Malere 3,100 nu, 1,859 da. Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, som kun virker i København, og som det vil være rigtigt at nævne her, har nu 6,121, 28. November 3,606. Men ogsaa i andre Fag er Arbejdsløsheden stadig voksende. Naar man ser ned over hele Fortegnelsen, er der overhovedet kun en eneste Gruppe, hvor Arbejdsløsheden er taget noget af, fordi Materialier er kommet til Landet; det er i Tobaksarbejdernes Fag, hvor der 28. November var 1,069, medens der nu er 887 arbejdsledige. Men ellers viser alle Fag det samme Billede. Indenfor Tekstilvirksomheden har Tekstilarbejderne nu 2,009 arbejdsløse imod paa det angivne Tidspunkt i Fjor 1,025; Skræddere og Syersker 909 nu, 559 den Gang. Indenfor Metalindustrien er Tallet, for blot at nævne nogle enkelte Eksempler, for Blikkenslagernes Virksomhed, som ganske vist ogsaa kan have Sæsonkarakter, steget til 229 imod 22 i November, for Smede- og Maskinarbejdere er det 2,228 nu mod 1,648 da. Ogsaa paa Landet viser Tallet for Januar i Aar sammenholdt med November i Fjor en meget betydelig Stigning, 1,156 mod 441 Landarbejdere. Det er en i anden Anledning foretagen Undersøgelse, som har gjort, at jeg har maattet henholde mig til Tallene fra den 28. November i Fjor, som jo ikke umiddelbart lader sig sammenstille med Tallene fra midt i Januar i Aar, men de viser Bevægelsen.

Under denne Arbejdsløshedsperiode har det offentlige først og fremmest rettet sine Bestræbelser paa at tilvejebringe Arbejde, men ogsaa Staten og det offentlige mødes her af det, der er Arbejdsløshedens Aarsag: Materiale mangelen. Imidlertid er det klart, at det offentlige maa gøre ethvert Forsøg paa at tilvejebringe Arbejde af en eller anden Art til Afhjælpning af Arbejdsløsheden. Det offentlige, som det er repræsenteret af Staten, har undersøgt enhver Mulighed, der i saa Henseende er til Stede. Staten har opfordret Kommunerne til at have deres alvorligste Opmærksomhed henvendt paa denne Sag, og Kommunerne har ladet undersøge, hvilke Arbejder der ventelig kan iværksættes.

Kommunerne har gjort opmærksom paa, at der er Arbejder, som kan sættes i Gang, men som Kommunerne under andre Forhold rimeligvis vilde lade vente, og som Prisstigningen i og for sig opfordrer til at lade vente. Imidlertid, saadanne Arbejder bør iværksættes, naar de kan iværksættes, men Kommunerne, for hvem det er en Byrde at paatage sig et i og for sig til Opsættelse muligt Arbejde paa en Tid, hvor Priserne er saa høje, kan have Forventning om, at Statssamfundet, i hvis Interesse det er, at disse Arbejder iværksættes netop nu, mere end det egentlig er i det snævrere Kommunesamfundets Interesse, kommer dem til Hjælp, og det første Lovforslag, jeg da skal have den Ære at fremsætte, er *Forslag til Lov om Statstilskud til kommunale Arbejder m. m.*

Af Handelsministeren er der ført en Række Forhandlinger med danske Pengeinstitutter om ligesom i 1914 at stille visse Beløb til Raadighed til Laan til Kommunerne. Efter en Række Forhandlinger er samtlige Pengeinstitutter gaaet ind paa at stille til Raadighed et Beløb svarende til $\frac{2}{3}$ pCt. af deres Balance, hvilket vil andrage omtrent 30 Mill. Kr., og dette Beløb stilles til Raadighed for den midlertidige kommunale Laanekasse af 1914, der oprettedes ved Lov ikke længe efter Krigens Udbrud. Pengene stilles til Raadighed til en Rente af 5 pCt. og saaledes, at de Obligationer, som afgives, regnes til en Kurs af 98. Det er af Betydning, at disse Midler stilles samlet til Raadighed ved Hjælp af en af det offentlige oprettet Institution, idet Laanemidlernes Anvendelse derved bedst kan kontrolleres, og det Statstilskud, Staten kan yde, lettere kan bringes til Anvendelse. Derfor er der Grund til at udtale sin Tilfredshed med, at det lykkedes Handelsministeren og Pengeinstitutterne at komme til Enighed om en saadan Ordning. Laanet ydes paa under de nærværende Forhold gunstige Vilkaar, mere kunde sikkert af Pengeinstitutterne opnaas for deres Penge, hvis de udelukkende vilde anvende dem under forretningsmæssige Hensyn, men 5 pCt. til en Kurs af 98 vil for Kommunerne i Almindelighed ikke betyde et billigt Laan. Derfor gaar dette Lovforslag ud paa, at Statens Tilskud skal ydes i Form af en Rentenedsættelse, et Tilskud til Rentens Betaling. Det af Pengeinstitutterne ydede Laan ydes i 8 Aar afdragsfrit, og i disse 8 Aar foreslaas det, at Statens Tilskud fastsættes til en halvvaarlig Ydelse af indtil $\frac{3}{4}$ pCt. af Laanets oprindelige Be-